

ΟΟΣΑ Προοπτικές επιχειρηματικού και χρηματοπιστωτικού τομέα 2017

Περίληψη στα ελληνικά

Αυξάνεται η αντίληψη ότι μεγάλα τμήματα της κοινωνίας δεν ωφελούνται από την παγκοσμιοποίηση, τόσο στις προηγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, και ότι η παγκοσμιοποίηση εντείνει τις ανισότητες και πλήττει τους λιγότερο ειδικευμένους εργαζομένους. Παρόλο που πρέπει να γίνουν ακόμα πολλά σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να βελτιωθούν τα αποτελέσματα, είναι επίσης μεγάλη η ανάγκη καλύτερης ευθυγράμμισης των εθνικών και των διεθνών πολιτικών, καθώς και πιο ισότιμων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τις διασυννοριακές δραστηριότητες των επιχειρήσεων. Προς τούτο απαιτείται η δέσμευση των χωρών που συμμετέχουν στις παγκοσμιοποιημένες αγορές σε ένα σύνολο διάφανων αρχών που προωθούν τον αμοιβαίως επωφελή ανταγωνισμό, εμπόριο και διεθνείς επενδύσεις. Όμως η πρόοδος που έχει συντελεστεί έως σήμερα αναφορικά με τη διακυβέρνηση των εμπορικών συναλλαγών, των διεθνών επενδύσεων και του ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο δεν είναι αρκετή για να επιφέρει καλύτερα αποτελέσματα. Στην παρούσα έκθεση παρέχονται εμπειρικά στοιχεία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι άνισοι όροι ανταγωνισμού παρεμποδίζουν την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, επιφέρουν εσφαλμένη κατανομή των πόρων και υπονομεύουν το θεμιτό ανταγωνισμό. Επίσης αναλύονται θέματα παγκόσμιας διακυβέρνησης (οι «κανόνες» και τα «πρότυπα») σε πολλούς τομείς πολιτικής.

Συναλλαγματική ισοτιμία και διαχείριση ισοζυγίου κίνησης κεφαλαίων

Η επιδίωξη, είτε από τις προηγμένες είτε από τις αναδυόμενες οικονομίες, συγκεκριμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών που υποστηρίζεται από τη διαχείριση του ισοζυγίου κίνησης κεφαλαίων, και/ή ο καθορισμός των τιμών των εμπορεύσιμων αγαθών για την επίτευξη μεριδίου αγοράς (με κρατική στήριξη) προκαλεί στρέβλωση των σχετικών τιμών. Οι πρακτικές αυτές μπορούν να αποτελέσουν εμπόδια στην αύξηση των ξένων πωλήσεων των επιχειρήσεων από μία χώρα προς όφελος εκείνων μίας άλλης, και κατά συνέπεια, μπορούν να ανακόψουν την πορεία βελτίωσης της παραγωγικότητας μέσω των οικονομικών κλίμακας. Οι Κώδικες Απελευθέρωσης του ΟΟΣΑ έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας των πολιτικών διαχείρισης του ισοζυγίου κίνησης κεφαλαίων και παρέχουν ένα πλαίσιο για την επίτευξη μεγαλύτερου ανοίγματος μακροπρόθεσμα, αφήνοντας παράλληλα περιθώρια για τα διαφορετικά στάδια της οικονομικής ανάπτυξης.

Χρηματοοικονομική ρύθμιση και κίνδυνος

Οι αντιφατικές χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις δημιουργούν κινδύνους σε νέα πεδία. Η πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την κανονιστική μεταρρύθμιση των τραπεζών ήταν πολύ μεγάλη, όμως παραμένουν δυο ατέλειες που αντιβαίνουν στο στόχο των ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Η μία προέρχεται από το διαφορετικό ρόλο που προσδίδει η κάθε χώρα στις τράπεζες έναντι των κεφαλαιαγορών, και η οποία εγείρει θέματα ανταγωνιστικότητας και θέματα πέρα από τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα κατά τη μεταφορά των ρυθμιστικών κανόνων στην πράξη. Η άλλη ατέλεια αφορά το σύστημα στάθμισης κινδύνου της Βασιλείας που παραχωρεί στις τράπεζες περιθώρια διαφορετικής μόχλευσης για τον ίδιο κανόνα

κεφαλαιακής επάρκειας σε διαφορετικές τράπεζες και χώρες. Γενικά, οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση των συνεπειών από την κανονιστική μεταρρύθμιση και τις αλλαγές του επιχειρηματικού μοντέλου των τραπεζών μπορούν να αυξήσουν τον κίνδυνο μετάδοσης. Τούτο παρακολουθείται από το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Κρατικές επιχειρήσεις και πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα

Οι στρεβλώσεις που οφείλονται σε επιδοτήσεις και άλλα πλεονεκτήματα που παραχωρούνται στις κρατικές επιχειρήσεις τείνουν να είναι μεγαλύτερες από αυτές στον ιδιωτικό τομέα. Το ποσοστό των κρατικών επιχειρήσεων στους βασικούς βιομηχανικούς κλάδους παγκοσμίως έχει αυξηθεί και οι περισσότερες έχουν την έδρα τους στην Ασία. Επίσης σημαντικό είναι ότι σε αυτές συγκαταλέγονται πολύ μεγάλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη χρηματοδότηση άλλων κρατικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλους σχεδόν τους επιχειρηματικούς κλάδους και μερικές φορές υπό ευνοϊκούς όρους. Αυτή καθώς και άλλες μορφές κρατικής στήριξης δημιουργούν ανησυχίες σχετικά με τις αθέμιτες πρακτικές και οδηγούν σε πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε μερικούς κλάδους. Απαιτούνται κανόνες για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των ιδιωτικών και των κρατικών επιχειρήσεων. Ο ΟΟΣΑ έχει εκδώσει αρκετές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές διακυβέρνησης και το ιδιοκτησιακό καθεστώς των κρατικών επιχειρήσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην άμεση αντιμετώπιση πολλών από τα εν λόγω ζητήματα.

Διασυνοριακά καρτέλ

Οι αθέμιτες συμπράξεις μέσω διασυνοριακών καρτέλ μπορούν να στερήσουν από τους καταναλωτές τα οφέλη που προκύπτουν από τον ανταγωνισμό μεταξύ των πολυεθνικών επιχειρήσεων, μετατρέποντάς τα, μέσω των υψηλότερων τιμών, σε κέρδη για τους κατόχους μετοχών. Το εύρος της υπερβολικής αυτής χρέωσης είναι σημαντικό. Κατά την περίοδο 1990-2015 εντοπίστηκαν και επιβλήθηκαν κυρώσεις σε διακόσια σαράντα διασυνοριακά καρτέλ που αντιπροσώπευαν 7,5 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ σε πωλήσεις. Η ανάγκη αντιμετώπισης του θέματος των διασυνοριακών καρτέλ και της υπερβολικής χρέωσης συνυπάρχει με την ανάγκη επίλυσης άλλων ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαμόρφωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Οι πράξεις του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της χειραγώγησης προσφορών, για τις ενέργειες κατά των πολύ σοβαρών καρτέλ και για τον τρόπο προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των αρχών ανταγωνισμού έχουν όλες ως σκοπό την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών.

Υψηλό κόστος αναδοχής (underwriting) και κόστος του κεφαλαίου

Η χρηματοδότηση με μετοχικό κεφάλαιο είναι προτιμώμενη από το δανειακό κεφάλαιο όταν πρόκειται για επενδυτικά σχέδια μεγάλης διάρκειας και όμως, από την κρίση και έπειτα, η έκδοση εταιρικού χρέους ήταν τεράστια (ιδιαίτερα στις αναδυόμενες αγορές) και οι αρχικές δημόσιες προσφορές (ΑΔΠ) ιδίων κεφαλαίων μειώθηκαν. Το μοναδικό κύριο μοντέλο αναδοχής παραμερίστηκε από τις κοινοπραξίες τραπεζών και τη μεγαλύτερη διασυνοριακή συμμετοχή στην αναδοχή για την έκδοση εταιρικού χρέους, ενώ τα επίπεδα των προμηθειών και η πρακτική παράλληλης τιμολόγησης φαίνεται να αυξήθηκαν. Στην περίπτωση των ΑΔΠ που αφορούν λιγότερο από 100 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ το μέσο κόστος ανέρχεται σε 9-11% της συναλλαγής. Τούτο σημαίνει ότι για κάθε 10 ΑΔΠ, η αγοραία αξία για μία εντελώς νέα εταιρεία διατίθεται σε προμήθειες. Ως εκ τούτου αυξάνεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και παρεμποδίζονται οι παραγωγικές επενδύσεις μεγάλης διάρκειας. Η ενίσχυση των συνθηκών ανταγωνισμού σε αυτές τις αγορές θα μπορούσε να επιφέρει καλύτερα αποτελέσματα.

Διασυνοριακά εμπόδια στο εμπόριο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Τα άμεσα εμπόδια στο εμπόριο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (όπως άλλοι εμπορικοί περιορισμοί) αποτελούν τροχοπέδη στην ορθή λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας. Στην παρούσα έκθεση παρέχονται τρία παραδείγματα: τα οφέλη της διεθνούς ανασφάλισης, οι εγχώριοι κανόνες και ρυθμίσεις σχετικά με τα συνταξιοδοτικά ταμεία που αυξάνουν την προτίμησή τους για επένδυση στις εγχώριες αγορές και το Brexit. Όσον αφορά το Brexit, οι δεσμεύσεις βάσει των Κωδικών Απελευθέρωσης του ΟΟΣΑ παρέχουν μεγάλα περιθώρια για τη ρεαλιστική προσέγγιση της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού

Η υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά αφορά κοινωνικά και ηθικά θέματα, καθώς και τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων παγκοσμίως στο πλαίσιο της διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και του αντίκτυπου που θεωρείται ότι έχει στις θιγόμενες κοινότητες. Η επίτευξη βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού μπορεί να συμβαδίζει με τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των επιχειρήσεων επιφέροντας, έτσι, αμοιβαία οφέλη. Οι στρατηγικές άσκησης δέουσας επιμέλειας (due diligence) στη διαχείριση των αλυσίδων εφοδιασμού παρέχουν σημαντικές δυνατότητες ενδυνάμωσης της εμπιστοσύνης και περιορισμού των κοινωνικών και περιβαλλοντικών διαταραχών στο εμπόριο και τις διεθνείς ροές επενδύσεων που ανακόπτουν την πορεία των επιχειρήσεων προς την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι πράξεις του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την αλυσίδα εφοδιασμού είναι κατάλληλες για αυτόν τον σκοπό.

Δωροδοκία και διαφθορά

Η δωροδοκία αλλοδαπών υπαλλήλων και η διαφθορά προκαλούν στρέβλωση στην κατανομή των πόρων και υπονομεύουν τα οφέλη από την παγκοσμιοποίηση, μετατρέποντας τις οικονομικές προσόδους σε ιδιωτικά οφέλη (τα οποία αποκομίζουν μεταξύ άλλων δικτάτορες και στρατιωτικοί ηγέτες) αντί να επενδύονται στην τεχνολογία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και στην ποιοτική υποδομή της χώρας υποδοχής. Η μεγαλύτερη προσχώρηση και επιβολή της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας θα επέτρεπε τη διοχέτευση των διεθνών επενδύσεων σε λιγότερο διεφθαρμένους προορισμούς, βοηθώντας συνεπώς στη διαμόρφωση πιο ισότιμων όρων ανταγωνισμού και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η αυστηρότερη επιβολή θα βοηθούσε στη βελτίωση της εικόνας της παγκοσμιοποίησης στην παγκόσμια οικονομία.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *OECD Business and Finance Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264274891-en